

Relations actantielles, généricité et engagement énonciatif : le pronom indéfini *on* et ses correspondants roumains

Eugenia Arjoca-Ieremia

Rezumat: Pronumele *on* din limba franceză, provenit din substantivul latinesc *homo*, este considerat a fi nehotărât, deoarece se referă la un agent uman nespecificat; poate îndeplini numai funcția de subiect. Vorbitorii români au dificultăți în a-l traduce ori în a-l utiliza în limba vorbită sau scrisă, întrucât româna nu are un pronume similar. Mai mult, subiectul nu este obligatoriu în română, agentul verbului putând fi identificat după desinența verbală, ca în latină. O abordare comparativă ne-a permis să facem o listă de structuri ale limbii române echivalente cu structurile din franceză ce-l conțin pe *on*. Ne propunem să explicăm diferitele tipuri de echivalențe existente între pronumele nehotărât *on* și corespondentele sale în română. În acest scop trebuie să identificăm caracteristicile sintactice și semantice ale claselor contextuale specifice pronumelui *on*, structura actanțială a construcțiilor cu *on* și a structurilor echivalente din română, precum și gradul de implicare sau neimplicare enunțiativă a actantului-agent, exprimat în franceză prin *on*. Implicarea enunțiativă depinde în cea mai mare măsură de tipul de discurs și de intenția enunțatorului.

Cuvinte cheie: tipuri de referință pronominală, schemă verbală actanțială, grad de implicare enunțiativă, tipuri de discurs